

Dosarul nr. 3rh-18/19

Prima instanță: Judecătoria Centru, mun. Chișinău (jud: L. Brînza)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: N. Budăi, A. Nogai, I. Muruianu)

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud: I. Sîrcu, V. Clevadî, I. Oprea, A. Harghel, I. Druță)

ÎNCHEIERE

27 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecător
judecătories

Ion Druță
Mariana Pitic
Maria Ghervas
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând cererea de revizuire depusă de către Tatiana Demiohina,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Demiohina
împotriva Ministerului Apărării al Republicii Moldova cu privire la acordarea
spațiului locativ,

împotriva deciziei din 22 ianuarie 2014 a Curții Supreme de Justiție, prin care
s-a admis recursul declarat de către Ministerul Apărării, s-a casat decizia din 10
octombrie 2013 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 30 mai 2013 a
Judecătoriesei Centru, mun. Chișinău și s-a pronunțat o nouă hotărâre de respingere a
acțiunii depuse Tatiana Demiohina,

c o n s t a ț ă :

La 13 decembrie 2012, Tatiana Demiohina a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Ministerului Apărării al RM cu privire la acordarea spațiului
locativ.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că din 22 mai 1992 și până în
prezent a exercitat serviciul militar prin contract în cadrul Armatei Naționale a
Republicii Moldova. Actualmente deține funcția de specialist superior serviciu
financiar, Brigada 2 infanterie motorizată, având gradul militar de plutonier
adjutant.

Pe parcursul serviciului militar prin contract, a solicitat, în ordinea stabilită de
legislație, luarea la evidență pentru acordarea locuinței.

De către comandament în repetate rânduri a fost asigurată precum că a fost
luată la evidență și îi vor fi îmbunătățite condițiile de locuit pentru familia sa în
conformitate cu legislația în vigoare.

Însă, până în prezent, nu i s-a repartizat locuință sau compensația bănească în
schimbul spațiului locativ.

În acest sens, reclamanta a subliniat că pe parcursul ultimilor ani au fost acordate spații locative sau compensații bănești în schimbul locuințelor inclusiv și pentru militari, încadrați în serviciu mai recent comparativ cu aceasta, fiind astfel încălcate drepturile sale legale.

A menționat reclamanta că prin cererea prealabilă din 16 noiembrie 2012 a solicitat de la Ministrul Apărării al Republicii Moldova asigurarea cu spațiu locativ din fondul locativ de stat.

Prin răspunsul nr. 70/1170 din 06 decembrie 2012 i s-a comunicat despre imposibilitatea de asigurare cu spațiu locativ, motivându-se prin faptul că în conformitate cu art. XIV al Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 90 din 04 decembrie 2009, art. 21 al Legii cu privire la statutul militarilor nr. 162-XVI din 22 iulie 2005 a fost modificat, în urma căreia obligația de asigurare cu spațiu locativ a militarilor prin contract, a fost exclusă.

În această ordine de idei, reclamanta a notat că afirmațiile pârâtului referitor la acțiunea Legii cu privire la statutul militarilor nr. 162-XVI din 22 iulie 2005 și anume, precum că prevederile art. 21 din această lege referitor la asigurarea cu spațiu locativ au fost excluse prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr.90- XVIII din 04 decembrie 2009, nu au temei legal, întrucât nu s-a luat în considerație faptul, că a activat în cadrul Armatei Naționale în perioada anilor când acțiunea Legii cu privire la statutul militarilor nr. 162-XVI din 22 iulie 2005 (în redacția precedentă) se răsfrângea asupra sa și avea dreptul la spațiu locativ.

Totodată a relatat că s-au ignorat prevederile art. 6 alin. (1) din Codul civil care stabilește că, legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică și nici nu suprimă condițiile de constituire a unei situații juridice constituite anterior, nici condițiile de stingere a unei situații juridice stinse anterior.

A mai invocat reclamanta prevederile art. 267 din Codul civil, potrivit căruia termenul general de prescripție extinctivă în interiorul căruia persoana poate să-și apere dreptul încălcat pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, este de 3 ani. Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 90-XVIII din 04 decembrie 2009 a fost publicată la 18 decembrie 2009 în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 187-188, art. 584.

În continuare, la 14 martie 2013, reclamanta a înaintat o cerere de concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat admiterea acțiunii și obligarea Ministerului Apărării al RM de a acorda spațiu locativ reclamantei și membrilor familiei sale.

Prin hotărârea din 30 mai 2013 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău a fost admisă integral acțiunea, a fost obligat Ministerul Apărării al Republicii Moldova să asigure reclamanta, Tatiana Demiohina, împreună cu membrii familiei sale, cu spațiu locativ conform succesiunii rândului și în conformitate cu normele stabilite de legislație.

Prin decizia din 10 octombrie 2013 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către Ministerul Apărării al RM și menținută hotărârea din 30 mai 2013 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău.

Prin decizia din 22 ianuarie 2014 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de către Ministerul Apărării, s-a casat decizia din 10 octombrie 2013 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 30 mai 2013 a Judecătoriei Centru,

mun. Chișinău și s-a pronunțat o nouă hotărâre de respingere a acțiunii depuse Tatiana Demiohina.

La 18 ianuarie 2019 Tatiana Demiohina a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 22 ianuarie 2014 a Curții Supreme de Justiție.

În motivarea cererii de revizuire, cu trimitere la prevederile art. 449 lit. b) CPC, revizuenta a reiterat circumstanțele expuse în cererea de chemare în judecată, insistând că din cauza abuzului Comisiei locative ale Armatei Naționale, la 15 decembrie 2007 s-a decis acordarea mijloacelor financiare pentru procurarea spațiului locativ a 192 militari, care au fost luați la evidență pentru acordarea spațiului locativ mai târziu decât aceasta, fapt confirmat prin lista militarilor, pe care a obținut-o în luna decembrie 2018, astfel fiind neglijate prevederile legale care stipulează că spațiu locativ se acordă conform succesiunii rândului.

În acest sens, revizuenta a notat că prin decizia din 22 ianuarie 2014 a Curții Supreme de Justiție nu s-au elucidat pe deplin toate circumstanțele cauzei, s-a interpretat eronat legea.

În acest context, revizuenta a solicitat admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei din 22 ianuarie 2014 a Curții Supreme de Justiție, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

La 20 martie 2019 Ministerul Apărării a depus referință la cererea de revizuire declarată de Tatiana Demiohina, prin care a solicitat respingerea acesteia ca inadmisibilă.

Examinând cererea de revizuire, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție o consideră inadmisibilă și care urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

Conform art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța poate emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Potrivit art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

În sensul normei enunțate este important de înțeles că circumstanțele sau faptele trebuiau să existe obiectiv până la data pronunțării deciziei, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, să fie descoperite după ce decizia judecătorească devine irevocabilă.

De altfel, art. 449 lit. b) CPC, indică asupra unor circumstanțe (fapte) necunoscute anterior revizuentului, dar întrucât examinarea fondului cauzei prezumă că instanța a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, este evident că o condiție esențială pentru admiterea revizurii este că și instanței nu i-au fost și nu au putut fi cunoscute aceste circumstanțe (fapte).

Pentru acest motiv de revizuire esențial este ca revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării deciziei a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire.

Astfel, ca o condiție esențială de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanțele (faptele) să fi existat obiectiv până la data pronunțării deciziei, ele urmând a fi diferențiate de faptele noi apărute după pronunțarea deciziei. Faptele noi apărute după darea deciziei pot servi temei de adresare cu o nouă cerere în judecată, dar nu ca temei de revizuire.

La caz, Colegiul reține că revizuentul, invocând prevederile art. 449 lit. b) CPC, a formulat critici în privința deciziei din 22 ianuarie 2014 a Curții Supreme de Justiție, menționând că instanța supremă a interpretat eronat legea și nu a elucidat pe deplin toate circumstanțele cauzei deduse judecării.

În această ordine de idei Colegiul reiterează că circumstanțele, care pot fundamenta în temeiul art. 449 lit. b) CPC o cerere de revizuire, trebuie să fie descoperite după ce decizia judecătorească devine irevocabilă, precum și instanței nu i-au fost și nu au putut fi cunoscute aceste circumstanțe (fapte).

În acest sens Colegiul decelează că o cerere de revizuire nu poate fi întemeiată pe dezacordul revizuentului cu decizia Curții Supreme de Justiție, or, la caz, nu poate constitui temei de declarare a revizuirii pretinsele încălcări invocate de revizuentă.

Suplimentar, Colegiul reține că revizuenta nu a probat faptul că nu a știut anterior pronunțării deciziei a cărei revizuire se cere despre Lista militarilor Armatei Naționale din 15 decembrie 2007 precum și că nu a avut posibilitatea de a o cunoaște.

În această conjunctură se accentuează că prezenta Listă, a fost aprobată în temeiul Ordinului MA nr. 263 și Hotărârii Guvernului nr. 1428 din 18 decembrie 2007, care și constituie acte administrative publice.

În același timp, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție evidențiază că procedura de revizuire prevăzută de art. 449-453 din Codul de procedură civilă servește scopului înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, fiind respectat principiul securității raporturilor juridice, care semnifică, potrivit jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, între altele, că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu urmează a fi rediscutată.

Pe cale de consecință, dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe, astfel cum este garantat la art. 6 paragraf 1 din Convenție, trebuie interpretat în lumina preambulului la Convenție, ale cărui dispoziții relevante afirmă că statul de drept face parte din patrimoniul comun al statelor contractante. Unul dintre aspectele fundamentale ale statului de drept este principiul certitudinii juridice, care impune, printre altele, ca, atunci când instanțele pronunță o hotărâre definitivă, decizia acestora să nu fie contestată (hotărârea *Brumărescu împotriva României*).

Acest principiu subliniază faptul că niciuna din părți nu are dreptul de a solicita o revizuire a unei hotărâri definitive și obligatorii doar pentru a obține o reaudiere

și o nouă decizie într-o cauză. Atribuția de revizuire a instanțelor superioare ar trebui exercitată pentru corectarea erorilor judiciare, neîndeplinirea justiției, și nu pentru substituirea unei revizuirii. Revizuirea nu poate fi tratată ca un apel deghizat, iar simpla posibilitate de a avea două puncte de vedere asupra subiectului nu este un motiv pentru reexaminare. Îndepărtarea de la principiul respectiv este justificată doar când este impusă de circumstanțe cu caracter substanțial și convingător (hotărârea *Riabik împotriva Rusiei*).

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire depusă de Tatiana Demiohina ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) Cod de Procedură Civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge cererea de revizuire depusă de Tatiana Demiohina, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Demiohina împotriva Ministerului Apărării al Republicii Moldova cu privire la acordarea spațiului locativ, ca fiind inadmisibilă.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecător

Ion Druță

judecătorii

Mariana Pitic

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu